

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PODUZEĆA „KOMUNALNO“ D.O.O. MOSTAR

2020.

Broj: 01-02-09-11-4-2660-6/20

Sarajevo, srpanj 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DANIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	6
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA.....	9
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE	11
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
7.1	BILANCA USPJEHA	12
7.1.1	Prihodi	12
7.1.1.1	Poslovni prihodi.....	12
7.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	13
7.1.2	Rashodi.....	13
7.1.2.1	Poslovni rashodi	14
7.1.2.2	Ostali rashodi i gubici	16
7.1.3	Financijski rezultat.....	17
7.2	BILANCA STANJA.....	17
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	17
7.2.2	Tekuća sredstva.....	18
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	18
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	18
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	18
7.2.3	Kapital.....	19
7.2.4	Dugoročna razgraničenja.....	19
7.2.5	Obveze.....	20
7.2.6	Popis sredstava i obveza.....	20
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	21
7.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	21
7.5	BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	21
8.	JAVNE NABAVE	21
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	23
V	PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	25
	Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	26
	Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine.....	28
	Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda)	29
	Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2020. godine.....	31

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Javnog poduzeća „Komunalno“ d.o.o. Mostar (u daljem tekstu: Društvo)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2020. godine, Bilancu uspjeha, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijska izvješća, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2020. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- U okviru prihoda od prodaje učinaka iskazano je 91.111 KM, koji se odnose na prihode 2019. godine. Društvo nije izvršilo priznavanje prihoda na temelju nastanka događaja i u razdoblju u kojem su učinci nastali, čime su prihodi za 2020. godinu precijenjeni, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i točki C.17. Konceptualnog okvira za finansijsko izvješćivanje (točka 7.1.1.1 Izvješća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijska izvješća

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvješćivanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvješćima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvješća **Javnog poduzeća „Komunalno“ d.o.o. Mostar za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2020. godinu nisu sukladne, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Društvo je bez pismene suglasnosti Grada Mostara za 2020. godinu ustupalo dio poslova zajedničke komunalne djelatnosti gospodarskim društvima „Parkovi“ p.o. Mostar i „Komos“ d.d. Mostar u ukupnom iznosu od 1.318.069 KM, što nije sukladno Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti, prema kojoj se ti poslovi mogu ustupiti samo uz suglasnost Grada Mostara (točke 5. i 7.1.2.1 Izvješća).
2. Godišnji i trogodišnji poslovni planovi ne predstavljaju temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti za razdoblje za koje su doneseni, jer se ne zasnivaju na Programu obavljanja komunalnih djelatnosti i proračunu Grada Mostara, niti je rebalansom vršeno njihovo usklađivanje, što nije sukladno članku 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH (točka 6. Izvješća).
3. Obračun plaća nije vršen sukladno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilniku o plaćama i drugim ličnim primanjima, jer ugovorima o radu nisu utvrđeni koeficijenti složenosti prema grupama složenosti iz internih akata. Također, isplaćeni su dodaci na plaću koji nisu predviđeni internim aktima. Ne možemo potvrditi opravdanost obračuna plaća i isplata dodataka na plaću (točka 7.1.2.1 Izvješća).
4. Društvo nije provodilo nabave sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama, niti je tenderska dokumentacija pripremljena na način predviđen člankom 53. Zakona. Za izvođenje građevinskih radova (925.686 KM) nije uspostavljena adekvatna kontrola nad realizacijom ugovora, niti su ispunjeni uvjeti iz članka 24. Zakona, kod provedenog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja. Za usluge održavanja horizontalne signalizacije (175.463 KM) nije proveden postupak javne nabave (točka 8. Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Društva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeća pitanja:

- Organizacija i poslovanje Društva nisu u potpunosti usklađeni sa Zakonom o gospodarskim društvima i Zakonom o javnim poduzećima u FBiH, jer Društvo od 2012. godine funkcionira bez organa upravljanja (Skupština, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju). Funkciju Uprave obnaša direktor imenovan 2008. godine jer nisu stvoreni preduvjeti za njegovo imenovanje nakon isteka mandata. Skupština Društva posljednju sjednicu održala je u 2011. godini. Navedeno je utjecalo na rad Društva, odnosno na donošenje odluka i akata sukladno zakonskim propisima, a Grad Mostar nije, shodno Odluci o osnivanju, poduzimao aktivnosti na rješavanju statusa Društva (točka 4. i 5. Izvješća).

- Društvo nije preuzelo sve poslove iz nadležnosti definirane Odlukom o osnivanju, te nije preuzelo imovinu i radnu snagu javnih poduzeća „Komos“ d.d. i „Parkovi“ u stečaju, jer nisu ugašena. Zbog toga nije bilo u mogućnosti samostalno obavljati sve poslove iz nadležnosti, pa na području Grada Mostara komunalne djelatnosti obavlja više subjekata (Društvo, JP „Komos“ d.d. i JP „Parkovi“ p.o.). Nadležnosti nisu jasno utvrđene i razgraničene, otežano je praćenje izvršenja aktivnosti, a samim tim i efikasnost obavljanja komunalnih usluga. Pored toga, Društvo je angažiralo treća lica za građevinske radove koji su mu dodijeljeni pojedinačnim odlukama Grada Mostara (sanacije klizišta, potpornih zidova, sanacija puteva, uređenje parkova, fontana) (točka 5. i 7.1.2.1 Izvješća).

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Društva odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 28. 7. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uskladiti interna akta sa zakonskim propisima i implementirati ih s ciljem uspostavljanja funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola.	točka 4.
2.	Poduzeti aktivnosti prema Gradu Mostaru na ukazivanju neophodnosti uspostavljanja organa upravljanja, kako bi ih Grad Mostar imenovao i Društvo osiguralo uvjete za obavljanje djelatnosti sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Zakonu o gospodarskim društvima.	točka 4.
3.	Poduzeti aktivnosti prema Gradu Mostaru u dijelu efikasnog organiziranja obavljanja komunalnih usluga i rješavanja statusa Društva u dijelu nadležnosti i razgraničenja obavljanja poslova.	točka 5.
4.	Plan poslovanja donositi sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u FBiH, kako bi mogao predstavljati temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti za period na koji se donosi, i dostaviti ga Uredu za reviziju institucija u FBiH.	točka 6.
5.	Plan poslovanja uskladiti sa Programom obavljanja komunalne djelatnosti na području Grada Mostara.	točka 6.
6.	Prihode od učinaka evidentirati po načelu nastanka poslovnih događaja i priznavati ih u razdobljima u kojem su učinci nastali, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i točki C.17. Konceptualnog okvira za financijsko izvješćivanje.	točka 7.1.1.1
7.	Internim aktima utvrditi normative utroška goriva za svako pojedinačno vozilo i procedure kontinuiranog nadzora i praćenja potrošnje goriva.	točka 7.1.2.1
8.	Ugovorima o radu utvrđivati koeficijente prema grupama složenosti poslova u rasponu određenom Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnikom o plaćama i drugim ličnim primanjima.	točka 7.1.2.1.
9.	Poduzeti aktivnosti da se angažiranje osoba za obavljanje redovnih poslova vrši sukladno Zakonu o radu i ostalim propisima o radu.	točka 7.1.2.1.
10.	Isknjižavanje stalnog sredstva iz poslovnih knjiga vršiti na temelju vjerodostojnog knjigovodstvenog dokumenta, nakon njegovog otuđenja ili uništenja.	točka 7.2.1
11.	Odgođene prihode po osnovu donacije za stalna sredstva priznavati u ostalu dobit na sistemskom osnovu tokom korisnog vijeka trajanja imovine, kako je to propisano MRS-om 20 – Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći.	točka 7.2.4
12.	Nabave usluga i radova vršiti sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama, a tendersku dokumentaciju pripremati na način predviđen člankom 53. Zakona.	točka 8.

III KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru financijske revizije provodi reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija financijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. financijska izvješća, kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje financijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja;
- Zakon o gospodarskim društvima;
- Zakon o javnim poduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o financijskom poslovanju;
- Zakon o unutarnjem platnom prometu;
- Zakon o komunalnoj djelatnosti Hercegovačko-neretvanskog kantona;
- Odluka o osnivanju javnog poduzeća za obavljanje komunalnih poslova.
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Javno poduzeće „Komunalno“ d.o.o. Mostar osnovano je Odlukom Gradskog vijeća Mostar broj 01-02-1339/06 od 20. 12. 2006. godine i upisano je u sudski registar kod Općinskog suda u Mostaru. Društvo je u 100% vlasništvu Grada Mostara, sa temeljnim kapitalom u iznosu od 10.000 KM. Odlukom je definirano da Društvo preuzima radnike javnih poduzeća „Komos“ d.d. i „Parkovi“ u stečaju, sa kojima je Uprava trebala sklopiti ugovore o poslovnoj suradnji u prijelaznom razdoblju od šest mjeseci. Također, imovina poduzeća „Komos“ d.d. i „Parkovi“ u stečaju treba se ustupiti na korištenje Društvu, a ova poduzeća prestaju poslovati. Međutim, ova Odluka nije realizirana s obzirom na to da Društvo nije preuzelo radnike i imovinu ovih poduzeća, jer ona nisu ugašena.

Djelatnost Društva utvrđena je Odlukom o osnivanju i Statutom. Temeljna djelatnost je uklanjanje otpadnih voda, odvoz smeća i slične djelatnosti, koje se odnose na: prikupljanje, sortiranje i odvoz otpada, uređenje mjesta sakupljanja, sakupljanje, sortiranje i transport otpada do odlagališta, čišćenje javnih saobraćajnih i drugih javnih površina, održavanje javnih zelenih površina kao što su parkovi, drvoredi, travnjaci, održavanje gradskih saobraćajnih površina, održavanje objekata za javne rasvjete, vertikalne i horizontalne saobraćajne signalizacije, čišćenje ulica i uklanjanje snijega i leda, poslovi dekoracije grada, kafilerijske djelatnosti i održavanje nekategoriziranih puteva – cesta.

Unutarnja organizacija i način rada Društva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2010. godine. Poslovi i zadaci vrše se u okviru Sektora za ekonomske i pravne poslove i Sektora za operativne i tehničke poslove. Direktor Društva je Esad Pobrić, kojeg je imenovao Nadzorni odbor i zaključio ugovor o pravima i obvezama direktora u lipnju 2008. godine, sa primjenom od 1. 7. 2008. godine na razdoblje od četiri godine. Iako mu je mandat istekao 2012. godine, imenovani još uvijek obnaša funkciju direktora.

Pravilnikom je sistematizirano 239 radnih mjesta, a 31. 12. 2020. godine bilo je 25 zaposlenih.

Sjedište Društva je u Mostaru, u Ulici Zagrebačka br. 2/Opine bb.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Društva za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo Društva zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, u razdoblju od siječnja do lipnja 2021. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši financijsku reviziju Društva.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 12 preporuka.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju u skladu s važećom regulativom.

Faktor koji najviše utječe na funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sustava unutarnjih kontrola, kako bi se procijenila točnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju financijska izvješća i usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni temelj za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacijske strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. **Društvo je donijelo Statut 2009. godine (izmjene u 2011. godini), a nije izvršilo njegovo usklađivanje kako je propisano člankom 372. Zakona o gospodarskim društvima¹ iz 2015. godine.** U primjeni su Etički kodeks, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o plaćama i drugim ličnim primanjima, koji su usvojeni do 2011. godine. Interni akti Društva na koje suglasnost nije dao Nadzorni odbor su: Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju i Pravilnik o radu.

Popunjenost radnih mjesta je samo 10,4% u odnosu na broj predviđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, budući da nisu provedene aktivnosti utvrđene prijelaznim i završnim odredbama Odluke o osnivanju.

Prijedlog Pravilnika o računovodstvenim politikama nije usuglašen sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Konceptualnim okvirom za financijsko izvješćivanje, jer priznavanje prihoda ne temelji na računovodstvenom načelu nastanka događaja. Naime, Pravilnikom je propisano da se prihodi odgađaju ako se u trenutku nastanka događaja procijeni da naplata prihoda nije izvjesna.

Sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen u svim procesima poslovanja, i to u dijelu: donošenja plana poslovanja i njegovog usklađivanja sa Programom obavljanja komunalnih djelatnosti, iskazivanja prihoda po načelu nastanka poslovnih događaja, kontrole utroška goriva, obračuna plaća i zaključivanja ugovora o radu, angažiranja osoba po ugovoru odjelu, evidencije stalnih sredstava i doniranih stalnih sredstava i nabave usluga i radova.

Za nedostatke i slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola dane su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvješća u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Nije uspostavljen funkcionalan sustav unutarnjih kontrola, jer statut nije usuglašen nakon usvajanja Zakona o gospodarskim društvima, niti su interna akta usuglašena sa zakonskim i ostalim propisima.

Preporuka:

- **uskladiti interna akta sa zakonskim propisima i implementirati ih s ciljem uspostavljanja funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola.**

Organi upravljanja

Prema Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Zakonu o gospodarskim društvima, organi upravljanja i rukovođenja su: Skupština Društva, Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju.

Međutim, Društvo duži niz godina funkcionira bez organa upravljanja, jer ih Grad Mostar, kao osnivač, nije imenovao sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Zakonu o gospodarskim društvima. Posljednja sjednica Skupštine Društva održana je u srpnju 2011. godine, na kojoj su usvojena godišnja izvješća o poslovanju Društva za 2010. godinu, Odluka o usklađivanju djelatnosti i proširenju djelatnosti i izmjenama i dopunama Statuta, kao i Plan poslovanja za 2011. godinu.

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 81/15

Uprava Društva je dva puta u 2016. godini uputila poziv Gradu Mostaru za održavanje vanredne sjednice Skupštine Društva na kojoj bi se razmatralo donošenje odluke o preuzimanju prava i obveza iz stečajnog plana JP „Komos“ d.d. Mostar – u stečaju. U odgovoru gradonačelnika Mostara navodi se da nije legitiman da imenuje člana Skupštine, s obzirom na to da ga imenuje Gradsko vijeće Grada Mostara i da se skupštine ne održavaju u poduzećima u kojima Grad Mostar vrši 100% ovlasti na temelju državnog kapitala.

Također, mandat posljednjeg imenovanog Nadzornog odbora istekao je u lipnju 2012. godine, kada je održana i posljednja sjednica.

Društvom rukovodi direktor Esad Pobrić, kojem je mandat istekao u 2012. godini.

Društvo nema uspostavljene organe upravljanja i rukovođenja (Skupštinu, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju) jer ih Grad Mostar, kao osnivač, nije imenovao, a što je bio u obvezi sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Zakonu o gospodarskim društvima. Shodno tome, Društvo nije funkcioniralo sukladno zakonskim propisima jer nisu usvojena godišnja financijska izvješća i izvješća vanjskog revizora, nisu donesene odluke o izboru vanjskog revizora i članova Odbora za reviziju, odluke o odobravanju plana poslovanja i revidiranih planova poslovanja, niti drugi poslovi iz djelokruga rada Društva. S obzirom na to da nije imenovan Nadzorni odbor, nije nadziran rad Uprave, poslovanje poduzeća, postupci provođenja javnih nabavki, niti je vršeno imenovanje članova Uprave, kao ni drugi poslovi iz djelokruga rada Društva.

Preporuka:

- **poduzeti aktivnosti prema Gradu Mostaru na ukazivanju neophodnosti uspostavljanja organa upravljanja, kako bi ih Grad Mostar imenovao i Društvo osiguralo uvjete za obavljanje djelatnosti sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH i Zakonu o gospodarskim društvima.**

Unutarnja revizija

Prema članku 27. Zakona o javnim poduzećima u FBiH, Odjel za unutarnju reviziju formira se u javnim poduzećima sa više od 100 zaposlenih, a sa manjim brojem zaposlenih formira se Odbor za reviziju. S obzirom na to da Društvo ima 25 zaposlenih, Društvo nije formiralo Odbor za reviziju sukladno članku 27. Zakona o javnim poduzećima u FBiH.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ OKVIRA NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Obavljanje komunalnih djelatnosti uređeno je Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti u Gradu Mostaru iz 2010. godine (u daljem tekstu: Odluka), koju je donijelo Gradsko vijeće Grada Mostara². Djelatnosti individualne i zajedničke komunalne potrošnje obavljaju gospodarska društva koja su osnovana za obavljanje djelatnosti od javnog interesa, nad kojima Grad Mostar ima ovlaštenje i obveze po osnovu udjela u vlasništvu. Odlukom je utvrđeno da JP „Komunalno“ d.o.o. Mostar obavlja komunalne djelatnosti za koje je osnovano, a to su djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje, te dio djelatnosti individualne komunalne potrošnje, i to: sakupljanje i tretiranje komunalnog otpada, te odvoz i zbrinjavanje na deponiju. Odlukom je propisano da davaoci komunalnih usluga, odnosno Društvo, ne mogu ustupiti povjerene poslove bez suglasnosti gradonačelnika.

Za dio djelatnosti individualne komunalne potrošnje Društvo je dobilo pismenu suglasnost gradonačelnika Odlukom broj 02-25-15925/19 od 28. 10. 2019. godine da privremeno ustupi pružanje usluga javnim poduzećima „Parkovi“ p.o i „Komos“ d.d. Ova suglasnost primjenjuje se do konačne implementacije Odluke o osnivanju Društva.

Djelatnost zajedničke komunalne potrošnje obavlja se prema Programu održavanja komunalne infrastrukture za svaku kalendarsku godinu. Programom se utvrđuju vrste poslova, visina potrebnih sredstava, kao i raspored sredstava za svaku vrstu poslova pojedinačno i po namjenama. Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti utvrđeno je da je u slučaju isteka važećeg Programa davalac komunalne usluge dužan nastaviti obavljati sve poslove predviđene prethodnim Programom, do donošenja novog. Grad Mostar u travnju 2020. donio je Program obavljanja komunalnih djelatnosti iz

² „Sl. glasnik Grada Mostara“, broj 09/10

oblasti zajedničke komunalne potrošnje za 2020. godinu u ukupnoj vrijednosti od 13.255.300 KM. On se realizira putem gospodarskih društava kojima su povjereni komunalni poslovi u Gradu Mostaru.

Iako je Društvo osnovano za obavljanje komunalnih djelatnosti u Gradu Mostaru, Odluka o osnivanju nije do kraja implementirana, jer nije preuzeta imovina i radna snaga JP „Komos“ d.d. i JP „Parkovi“ u stečaju, niti je izvršeno njihovo gašenje. Društvo zbog toga nije bilo u mogućnosti obavljati sve poslove iz nadležnosti, jer nije raspolagalo potrebnim kapacitetima i radnom snagom. Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti definirano je da davaoci komunalnih usluga ne mogu ustupati povjerene poslove bez suglasnosti gradonačelnika. Društvo nema suglasnost za 2020. godinu, a do tada gradonačelnik je davao pismenu suglasnost za ustupanje obavljanja ovih djelatnosti gospodarskim društvima „Parkovi“ p.o. Mostar i „Komos“ d.d. Mostar. Kao obrazloženje je navedeno da Društvo nema dostignut predviđeni kapacitet i nije u mogućnosti izvršiti usluge u ugovorenim rokovima, kako bi se osiguralo trajno i nesmetano pružanje komunalnih usluga. Na temelju tih suglasnosti, Društvo je posebnim ugovorima reguliralo međusobne odnose sa gospodarskim društvima kojima su povjereni poslovi. **Društvo je bez pismene suglasnosti Grada Mostara za 2020. godinu ustupalo dio poslova zajedničke komunalne djelatnosti gospodarskim društvima „Parkovi“ p.o. Mostar i „Komos“ d.d. Mostar u ukupnom iznosu od 1.318.069 KM, što nije sukladno Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti, prema kojoj se ti poslovi mogu ustupiti samo uz suglasnost Grada Mostara.**

Za obavljanje poslova planiranih Programom, Gradske službe daju nalog Javnom poduzeću „Komunalno“ d.o.o., koje dio poslova proslijeđuje i daje naloge poduzeću „Komos“ d.d. i „Parkovi“ p.o. na izvršenje. Nadzor nad radovima koje izvrše „Komos“ d.d. i „Parkovi“ p.o. ne vrši Društvo, nego nadležne Gradske službe. Iako Društvo ne vrši nadzor, prima račune za izvršene radove koje prefakturira Gradu Mostaru. Za izvršene usluge Grad Mostar vrši plaćanje Društvu, a Društvo ostalim komunalnim poduzećima, srazmjerno učešću u radovima. Zbog toga je otežano praćenje izvršenja aktivnosti, a samim tim efikasnost obavljanja komunalnih usluga.

Iako je Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti iz 2010. godine Društvu povjereno obavljanje komunalne djelatnosti u Gradu Mostaru, nju najvećim dijelom obavljaju JP „Komos“ d.d. i JP „Parkovi“ d.o.o. Mostar. Za dio djelatnosti individualne komunalne potrošnje (sakupljanje i tretiranje komunalnog otpada, te odvoz i zbrinjavanje na deponiju) Društvo je dobilo pismenu suglasnost gradonačelnika da privremeno ustupi pružanje usluga navedenim društvima, do konačne implementacije Odluke o osnivanju Društva. Međutim, Društvo je ustupalo dio poslova zajedničke komunalne djelatnosti bez pismene suglasnosti Grada Mostara za 2020. godinu navedenim gospodarskim društvima, što je predviđeno Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti.

S obzirom na to da na području Grada Mostara komunalne djelatnosti vrši više subjekata (Društvo, JP „Komos“ d.d. i JP „Parkovi“ p.o.), nadležnosti nisu jasno utvrđene i razgraničene, otežano je praćenje izvršenja aktivnosti, a samim tim efikasnost obavljanja komunalnih usluga.

Odluka o osnivanju Društva nije u potpunosti implementirana i Društvo nije preuzelo imovinu i radnu snagu javnih poduzeća „Komos“ d.d. i „Parkovi“ u stečaju, niti je izvršeno njihovo gašenje. Zbog toga nije bilo u mogućnosti samostalno obavljati sve poslove iz nadležnosti, pa je, pored navedenih gospodarskih društava, angažiralo kooperante na izvršenju dodijeljenih poslova. Nismo se uvjerali da je između Grada Mostara i Društva uspostavljena zadovoljavajuća suradnja, koja bi rezultirala efikasnim obavljanjem komunalnih djelatnosti, niti je Grad Mostar poduzimao aktivnosti na rješavanju statusa Društva sukladno Odluci o osnivanju.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti prema Gradu Mostaru u dijelu efikasnog organiziranja obavljanja komunalnih usluga i rješavanja statusa Društva u dijelu nadležnosti i razgraničenja obavljanja poslova.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE

Poslovni plan za razdoblje od 2018. do 2020. godine i Poslovni plan za 2020. godinu sačinjeni su bez datuma kada ih je Uprava odobrila. Nisu razmatrani, niti usvojeni sukladno zakonskim propisima, zbog čega ne mogu predstavljati temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti za razdoblje za koje su doneseni, sukladno članku 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH. Planom za 2020. godinu predviđeni su prihodi u iznosu od 6.473.000 KM i rashodi u iznosu od 6.414.050 KM. Predviđeni su prihodi od prodaje usluga, od kojih su najznačajniji: održavanje puteva (2.100.000 KM), usluge po odlukama gradskih područja (1.900.000 KM) i održavanje čistoće i zelenila (1.500.000 KM). Predviđeni rashodi u najvećem dijelu odnose se na: usluge kooperanata (2.700.000 KM), troškove osnovnog materijala, goriva i sirovina (1.100.000 KM) i bruto plaće i naknade (730.000 KM).

Djelatnost Društva financira se iz Proračuna Grada Mostara, zbog čega Društvo treba svoje planove temeljiti na Proračunu Grada Mostara i Programu obavljanja komunalne djelatnosti za 2020. godinu u Gradu Mostaru. **Utvdili smo da planirani prihodi nisu usklađeni sa planiranim sredstvima u Programu obavljanja komunalne djelatnosti, niti je donesen rebalans za njihovo usklađivanje. Tako je za održavanje puteva Programom predviđeno 3.135.663 KM, a Planom 2.100.000 KM, za čistoću i zelenilo Programom je planirano 2.180.000 KM, a Planom 1.500.000 KM. Također, u Planu se navodi da nije zasnovan na troškovima planiranim za zajedničku komunalnu potrošnju tekuće godine, nego na troškovima iz prethodne godine, zbog čega nije zasnovan na stvarno planiranim troškovima.**

Plan poslovanja nije dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH sukladno članku 22. Zakona o javnim poduzećima u FBiH.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz financijskog plana daju se u tabeli:

u KM

R. br.	pozicija	Ostvareno u 2019. god.	Plan za 2020. god.	Ostvareno u 2020. god.	Indeks (5/3)x100	Indeks (5/4)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	5.490.439	6.473.000	6.286.128	114,5	97,1
II	Rashodi	5.104.192	6.414.050	6.016.864	117,9	93,8
III	Dobit prije poreza (I-II)	386.247	58.950	269.264	69,7	456,8
IV	Gubitak (II-I)	0	0	0	0	0

Ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 6.286.128 KM i u odnosu na planirane manji su za 186.872 KM.

Ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 6.016.864 KM i u odnosu na plan manji su za 397.186 KM. Planirani rashodi ne daju podatke po grupama rashoda, izvršeni rashodi usluga najma nisu ni planirani, što otežava praćenje planiranih i izvršenih rashoda.

Društvo je iskazalo pozitivan financijski rezultat (dobit) u iznosu 269.264 KM, dok je Planom poslovanja planirana dobit od 58.950 KM.

Sačinjeni godišnji i trogodišnji poslovni planovi nisu razmatrani i usvojeni sukladno zakonskim propisima i ne sadrže podatke o vremenu kada su sačinjeni. Društvo nije svoje planove temeljilo na godišnjem Programu obavljanja komunalne djelatnosti i Proračunu Grada Mostara iz kojeg se financira, niti je donosilo rebalans za njihovo usklađivanje. Zbog navedenog, planovi ne predstavljaju temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti za razdoblje za koje su doneseni, kako je predviđeno člankom 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH. Sukladno članku 22. Zakona, obveza Društva je i dostavljanje Plana poslovanja Uredu za reviziju institucija u FBiH.

Preporuke:

- *Plan poslovanja donositi sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u FBiH, kako bi mogao predstavljati temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti za period na koji se donosi, i dostaviti ga Uredu za reviziju institucija u FBiH;*
- *Plan poslovanja uskladiti sa Programom obavljanja komunalne djelatnosti na području Grada Mostara.*

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Godišnja financijska izvješća Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Uprava ih je odobrila 22. 2. 2021. godine. Društvo duži niz godina funkcionira bez organa upravljanja, zbog čega financijska i ostala izvješća o poslovanju nisu razmatrana sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakona o gospodarskim društvima, te Zakona o javnim poduzećima u FBiH.

7.1 BILANCA USPJEHA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjim financijskim izvješćima iskazani su prihodi u iznosu od 6.286.128 KM. Struktura ostvarenih prihoda iskazana je kako slijedi:

	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019.
PRIHODI	6.286.128	5.490.439
Poslovni prihodi	6.139.519	5.462.926
Prihodi od prodaje učinaka	6.026.252	5.212.997
Ostali poslovni prihodi	113.267	249.929
Ostali prihodi i dobiti	146.609	27.513

Društvo ostvaruje prihode od izvršenih usluga na održavanju i uređenju javnih površina na području Grada Mostara. Navedene usluge uključuju: održavanje čistoće na javnim površinama, održavanje i uređivanje javnih zelenih površina, zaštitu okoline, čišćenje i održavanje zelenila na Partizanskom groblju, urbani mobilijar i dekoracija, nabavka urbanog mobilijara, održavanje vodonatapnih sistema, upravljanje otpadom i uređenje lokacija za kontejnere, nabavka kontejnera za prikupljanje otpada, nabavka kanti za otpatke i drvenih štandova, usluge odvoza selektivnog otpada, sufinanciranje prikupljanja i deponiranja krupnog kabastog otpada te održavanje aleje platana. Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti u Gradu Mostaru, Društvo djelatnost obavlja prema Programu obavljanja komunalnih djelatnosti za svaku kalendarsku godinu. Programom su određene vrste usluga, radova i jedinične cijene, kao i raspored sredstava za svaku djelatnost zajedničke potrošnje, te su izrađeni operativni planovi realizacije.

Politika priznavanja prihoda uređena je Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Utvrđeno je da se prihodi od prodaje usluga, čiji je ishod moguće pouzdano utvrditi, obračunavaju prema stupnju dovršenosti transakcije na dan bilance. Pravilnikom je propisano da se prihodi odgađaju ako se u trenutku nastanka događaja procijeni da naplata prihoda nije izvjesna, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Konceptualnom okviru za financijsko izvješćivanje, kojim je propisano da se prihodi priznaju na temelju računovodstvenog načela nastanka događaja.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 6.139.519 KM i čine ih: prihodi od prodaje (6.026.252 KM) i ostali poslovni prihodi (113.267 KM).

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 6.026.252 KM, i odnose se na prihode od: održavanja puteva (2.056.167 KM), prihode po odlukama gradonačelnika (1.722.614 KM), komunalnih usluga – čistoće (741.484 KM) i zelenila (565.578 KM), održavanja javne rasvjete (360.502 KM), horizontalne signalizacije (186.639 KM), održavanja semafora (109.932 KM), urbanog mobilijara (81.649 KM), vodonatapnog sustava na Bulevaru (69.193 KM), održavanja vertikalne signalizacije (63.511 KM), inspekcijskih izvršenja (44.602 KM), održavanja radara (15.650 KM) i odvoza komunalnog otpada (8.732 KM).

Za navedene usluge Društvo je zaključilo ugovore sa Gradom Mostarom u travnju 2020. godine, izuzev za pružene usluge po odlukama gradonačelnika i horizontalne signalizacije. Ugovorima je utvrđeno da se obračun usluga i izvršenih poslova vrši mjesečno do petog u mjesecu za protekli mjesec, a na temelju izvršenih poslova i dostavljenih komunalnih dnevnika ovlaštenim licima naručioca posljednjeg dana svake sedmice.

Prihodi po odlukama gradonačelnika odnose se na usluge koje Društvo vrši na temelju pojedinačnih odluka gradonačelnika, a odnose se na: asfaltiranje, sanacije klizišta, potpornih zidova, sanacije puteva, uređenje parkova, fontana, sakupljanje i odvoz kabastog otpada i druge poslove.

Revizijom je utvrđeno da su na приходима od prodaje učinaka iskazani računi za pružene usluge sakupljanja i odvoza kabastog otpada izvršene u 2019. godini. Ispostavljeni su računi u 2020. godini po predmjerima i predračunima radova za razdoblje od lipnja do prosinca 2019. godine u ukupnom iznosu od 91.111 KM. Priloženi su građevinski dnevnici sačinjeni na mjesečnom nivou, za razdoblje od lipnja do prosinca 2019. godine, u kojem se daju podaci o broju izvršenih tura za odvoz krutog otpada na deponiju. Na priloženim predmjerima, predračunima i građevinskim dnevnicima vršene su korekcije u broju izvršenih tura na način da je precrtan broj izvršenih tura i upisan manji broj, a bez danog obrazloženja na šta se odnosi i zbog čega su rađene korekcije. **Zbog toga računi nisu sačinjeni na temelju vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije kojom se potvrđuje nastanak poslovnog događaja. Ne možemo potvrditi stvarnu količinu i obim izvršenih usluga. Pružene usluge se odnose na 2019. godinu, pa prihod nije iskazan u razdoblju na koje se odnosi, nego u 2020. godini, zbog čega je prihod tekućeg razdoblja precijenjen za 91.111 KM.**

Navedeno nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, niti točki C.17. Konceptualnog okvira za financijsko izvješćivanje.

Preporuka:

- **prihode od učinaka evidentirati po načelu nastanka poslovnih događaja i priznavati ih u razdobljima u kojem su učinci nastali, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i točki C.17. Konceptualnog okvira za financijsko izvješćivanje.**

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 113.267 KM i odnose se na prihode od subvencija Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije po projektima zapošljavanja (42.280 KM), prihode od najma opreme (48.000 KM), odgođene prihode od donacija za stalna sredstva (21.428 KM), te ostale prihode (1.559 KM).

7.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 146.609 KM i odnose se na prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja (123.040 KM), prihode od refundacije bolovanja preko 42 dana (20.693 KM) te ostale prihode (2.876 KM).

7.1.2 Rashodi

U financijskim izvješćima iskazani su rashodi u iznosu od 6.016.864 KM kako slijedi:

	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019.
RASHODI	6.016.864	5.104.192
Poslovni rashodi	5.972.066	4.976.368
Materijalni troškovi	2.218.640	1.689.291
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	687.985	787.413
Troškovi proizvodnih usluga	2.893.368	2.318.856
Amortizacija	92.845	96.917
Nematerijalni troškovi	79.228	83.891
Financijski rashodi	36	0
Ostali rashodi i gubici	44.762	127.824

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 5.972.066 KM, a čine ih: materijalni troškovi, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja zaposlenika, troškovi proizvodnih usluga, amortizacija i nematerijalni troškovi.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 2.218.640 KM, a odnose se na: utrošene sirovine i materijal (2.109.025 KM), utrošenu energiju i gorivo (99.645 KM), otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (9.970 KM).

Troškovi sirovina i materijala se odnose na troškove betona i betonskih profila (406.198 KM), asfalta (1.144.000 KM), elektromaterijala (188.219 KM), ivičnjake i ostale materijale koji se koriste za obavljanje osnovne djelatnosti Društva (240.297 KM) i ostali materijal (130.311 KM). Društvo sukladno Planu javnih nabava provelo procedure javnih nabava materijala.

Troškovi energije i goriva najvećim dijelom se odnose na troškove goriva (99.141 KM) za transportna sredstva, putničke automobile, dostavna vozila, teretna vozila (kamioni i tegljači) i autobus. Društvo nije internim aktima propisalo procedure kontrole utroška goriva, niti su utvrđeni normativi za potrošnju goriva po pojedinom vozilu. Gorivo je nabavljano najčešće mjesečno i skladištilo se u cisterni koja nije u vlasništvu Društva, što predstavlja rizik u nadzoru utroška goriva. Evidencija o izdanim količinama je vršena na osnovu izlaza robe i natočenom gorivu po svakom vozilu. **Ne možemo potvrditi da je osiguran adekvatan nadzor nad potrošnjom goriva, a internim aktima Društvo nije propisalo procedure kontrole utroška goriva i utvrdilo normative za potrošnju goriva po pojedinom vozilu.** Tijekom 2021. godine Društvo je prestalo koristiti cisternu koja nije njihovo vlasništvo i sipanje goriva vrši na benzinskim crpkama dobavljača.

Preporuka:

- **internim aktima utvrditi normative utroška goriva za svako pojedinačno vozilo i procedure kontinuiranog nadzora i praćenja potrošnje goriva.**

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja iskazani su u iznosu od 687.985 KM i njihova struktura je sljedeća:

	u KM
Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	687.985
Troškovi bruto plaća	573.102
Troškovi ostalih primanja i naknada prava uposlenih (topli obrok, regres i drugo)	74.873
Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama	40.010

Troškovi bruto plaća se odnose na: neto plaće, doprinose, porez na dohodak, naknade plaća za vrijeme godišnjeg odmora i ostale naknade koje se isplaćuju.

Za obračun plaća primjenjuju se sljedeći interni akti: Pravilnik o radu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o plaćama i drugim ličnim primanjima i Odluka o utvrđivanju visine bruto satnice za obračun plaća. Pravilnikom o plaćama i drugim ličnim primanjima reguliran je obračun plaća i drugih ličnih primanja. Prema ovom pravilniku plaća radnika se sastoji od osnovne plaće pomnožene sa ugovorenim koeficijentom složenosti poslova i uvećane za minuli rad, dodataka na plaću i varijabilnog dijela plaće (stimulacije i destimulacije). Pravilnikom su utvrđeni koeficijenti za osam grupa složenosti poslova (od 1,00 do 4,30), kao najniži koeficijenti složenosti, a plaću pojedinog radnika utvrđuje direktor. Odlukom o utvrđivanju visine bruto satnice za obračun plaća utvrđena je bruto satnice u visini od 3,41 KM i u primjeni je od 1. 1. 2019. godine.

Za revizijski uzorak su uzeti pojedini ugovori o radu i obračuni plaća za veljaču, srpanj i prosinac. Utvrdili smo da kod pojedinih ugovora nisu utvrđeni koeficijenti složenosti prema grupama složenosti sukladno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilniku o plaćama i drugim ličnim primanjima. Tako je na primjer Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta za radno mjesto vozač utvrđen je peti stupanj složenosti poslova, a ugovorom je

utvrđena treća grupa složenosti i koeficijent iz te grupe. Za rukovaoca mašina Pravilnikom je predviđen peti stupanj složenosti, a ugovoren je treći.

Dodaci na plaću su isplaćivani tijekom godine i pojedinim uposlenicima su iznosili i do 320 KM za mjesec. Za isplaćene dodatke na plaću nije prezentirana dokumentacija na temelju koje se vrši obračun i isplata, niti je internim aktima definirana. Zbog toga, ne možemo potvrditi opravdanost ovih isplata, niti smo mogli utvrditi ukupne efekte koje ima na isplaćene bruto plaće.

Najviša isplaćena neto plaća u Društvu je 3.141 KM, a najniža 499 KM.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnikom o plaćama i drugim ličnim primanjima utvrđeni su koeficijenti za osam grupa složenosti poslova (od 1,00 do 4,30), kao najniži koeficijenti složenosti za svaku grupu, i da plaću pojedinog radnika utvrđuje direktor, ali nije definirano da direktor može odstupati u odnosu na onaj koeficijent utvrđen Pravilnikom. Ne možemo potvrditi da je obračun plaća vršen sukladno internim aktima, jer kod pojedinih ugovora nisu utvrđeni koeficijenti složenosti prema grupama složenosti iz internih akata. Nije prezentirana dokumentacija na temelju koje se vrši obračun i isplata dodataka na plaću i ne možemo potvrditi opravdanost ovih isplata.

Preporuka:

- ***ugovorima o radu utvrđivati koeficijente prema grupama složenosti poslova u rasponu određenom Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilnikom o plaćama i drugim ličnim primanjima.***

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 74.873 KM a najvećim dijelom se odnose na: topli obrok (55.981 KM), regres (10.340 KM), otpremnine (5.673 KM) i naknade troškova liječenja zaposlenih i pomoći u slučaju smrti (2.864 KM).

Pravilnikom o plaćama i drugim ličnim primanjima su definirana i prava za naknadu u slučaju smrti užeg člana porodice zaposlenika, otpremninu u slučaju odlaska u mirovinu, rad na terenu, regresa, dnevnicu za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu. Zaposlenik ima pravo na dnevnu naknadu za ishranu u toku rada (topli obrok), sukladno odluci Uprave, u iznosu od 1% prosječne plaće na nivou FBiH.

Sukladno odlukama direktora obračunat je i isplaćen regres za 22 zaposlenika koji su ostvarili pravo na regres u iznosu od 470 KM po zaposleniku, kao i otpremnine za dva uposlenika koji su ostvarili pravo na mirovinu u visini od tri prosječne plaće ostvarene u FBiH.

Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama iskazani su u iznosu od 40.010 KM i najvećim dijelom se odnose na angažiranje fizičkih osoba na poslovima održavanja puteva, javne rasvjete i zelenih površina (34.524 KM). Ti poslovi su sistematizirani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Za navedene poslove sa 13 osoba zaključeno je više ugovora na mjesečnom nivou, a u pojedinim slučajevima zaključeno je šest ugovora sa istom osobom. Neto naknade na mjesečnom nivou su iznosile od 700 do 1.075 KM po angažiranoj osobi.

Ugovorom se obvezuje izvršilac da u potpunosti poštuje zahtjeve i upute naručioca posla i da se isplata naknade vrši nakon završenog posla, ali nije definirano čime se ispunjavaju uvjeti za isplatu naknade, odnosno na koji način se potvrđuje da su radovi izvršeni. Obračun i isplata naknade vršeni su na temelju zaključenih ugovora bez pismenih potvrda da su ti radovi izvršeni.

Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova koji su sistematizirani Pravilnikom Društva. Ugovorima nisu definirani uvjeti za isplatu naknada, niti kod obračuna i isplate naknada postoje dokazi da su ugovoreni radovi izvršeni.

Preporuke:

- ***poduzeti aktivnosti da se angažiranje osoba za obavljanje redovnih poslova vrši sukladno Zakonu o radu i ostalim propisima o radu.***

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 2.893.368 KM i odnose se na: troškove usluga kooperanata (2.769.425 KM), usluge iznajmljivanja poslovnog prostora i opreme (96.000 KM) i troškove usluga održavanja vozila (27.943 KM).

Troškovi usluga kooperanata u iznosu od 1.318.069 KM odnose se na usluge kooperanata „Komos“ d.d. i „Parkovi“ p.o. za izvršene usluge za projekte i tekuće poslove. Ti poslovi su u nadležnosti Društva sukladno Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti u Gradu Mostaru i Programu obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine. Odnose se na održavanje čistoće na javnim površinama, održavanje zelenih površina, zaštita okoline, sufinanciranje prikupljanja i deponiranja krupnog kabastog otpada. Kooperanti su ispostavljali račune za izvršene radove nakon što su ih ovjerile nadležne službe Grada Mostara. Društvo ih je objedinjavalo i ispostavljalo račune Gradu Mostaru.

Ostale usluge kooperanata u iznosu od 1.451.355 KM najvećim dijelom se odnose na troškove proizvodnih usluga kooperanata za usluge vezane za građevinske radove po pojedinim projektima koji su dodijeljeni Društvu pojedinačnim odlukama Grada Mostara (sanacije klizišta, potpornih zidova, sanacija puteva, uređenje parkova, fontana). Društvo je angažiralo treća lica iako su člankom 12. Zakona o komunalnim djelatnostima propisani uvjeti za obavljanje komunalnih djelatnosti, prema kojim isporučilac komunalnih usluga, između ostalih, mora posjedovati odgovarajuću opremu i sredstva rada za izvršenje ovih poslova. Angažirana su dva ponuđača: „Euro-vig“ d.o.o. i „Konherc“ d.o.o., sa kojima je izvršen najveći dio poslova, u vrijednosti od 925.686 KM. Utvrđeno je da Društvo nije vršilo adekvatno praćenje izvršenja ugovora jer je vrijednost izvršenih radova premašila vrijednost ugovorenih radova. Također, za poslove izrade horizontalne signalizacije (175.463 KM) angažiran je kooperant „Colorex“ d.o.o. sa kojim Društvo nema zaključen ugovor, a za obavljene poslove pozivali su se na ugovor koji je istekao u 2019. godini (šire opisano u točki 8. Izvješća).

Troškovi zakupa u iznosu od 96.000 KM nastali su po osnovu zaključenih godišnjih ugovora sa Javnim poduzećem „Komos“ d.d. za iznajmljivanje poslovnih prostorija u iznosu od 1.000 KM mjesečno i za iznajmljivanje opreme u mjesečnom iznosu od 7.000 KM.

Troškovi usluga održavanja u iznosu od 27.943 KM se najvećim dijelom odnose na troškove redovnog održavanja i servisiranja vozila, održavanje GPS sistema, i ostale usluge održavanja.

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 92.845 KM. Obračun amortizacije vrši se primjenom godišnjih amortizacionih stopa koje proističu iz procijenjenog vijeka trajanja stalnog sredstva.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 79.228 KM i odnose se na: neproizvodne usluge (26.276 KM), troškove registracije vozila (28.798 KM), poštanske i telekomunikacijske usluge (5.844 KM), poreze i takse (4.657 KM), ostale nematerijalne troškove (6.921 KM), platni promet (5.586 KM), osiguranje radnika od nesreća na poslu (900 KM) i reprezentaciju (246 KM).

Troškovi neproizvodnih usluga iznose 26.276 KM, a odnose se na računovodstvene i revizorske usluge (15.472 KM), na komunalne usluge (5.454 KM), advokatske i notarske usluge od (4.260 KM) i ostale usluge (1.090 KM).

7.1.2.2 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 44.762 KM odnose se na vrijednosno usklađivanje kupaca, odnosno ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca, na teret rashoda za potraživanja starija od godinu dana. Radi se o dva računa kupca JP „Komos“ d.d. (41.080 KM) i tri fakture prema Gradu Mostaru (3.545 KM).

7.1.3 Financijski rezultat

U financijskim izvješćima Društva iskazana je neto dobit u iznosu od 242.303 KM.

Financijski rezultat je precijenjen s obzirom na to da su prihodi od prodaje učinaka precijenjeni za 91.111 KM jer nisu evidentirani u razdoblju na koje se odnose (točka 7.1.1.1 Izvješća).

Direktor društva je 22. 2. 2021. godine donio Prijedlog odluke o raspodjeli ostvarene dobiti poslije oporezivanja kojom se predlaže da ukupna dobit ostaje neraspoređena.

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Stalna sredstva početno se vrednuju i iskazuju po trošku nabave. Nakon početnog priznavanja, pojedino stalno sredstvo iskazuje se po njegovom trošku nabavke, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Na datum bilance knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana iskazana je u iznosu od 275.934 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema čine cjelokupna stalna sredstva čija je struktura sa promjenama prikazana u tabeli:

Opis	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	Transportna sredstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6
1 Nabavna vrijednost					
na 1. 1. 2020.	500	195.062	24.208	693.018	912.787
direktna povećanja u 2020.		5.066		29.500	34.566
otuđenje i rashodovanje				(29.556)	(29.556)
na 31. 12. 2020.	500	200.128	24.208	692.962	917.797
2 Akumulirana amortizacija					
na 1. 1. 2020.	6	66.272	15.073	497.222	578.574
amortizacija za 2020.	75	27.934	2.128	62.708	92.845
otuđenje i rashodovanje				(29.556)	(29.556)
na 31. 12. 2020.	81	94.206	17.201	530.374	641.863
3 Neto knjigovod. vrijednost					
na 1. 1. 2020.	494	128.789	9.134	195.796	334.213
na 31. 12. 2020.	419	105.921	7.006	162.588	275.934

Postrojenja i oprema (105.921 KM) odnose se na opremu za obavljanje djelatnosti, i to: oprema za čistoću (kontejneri i plastične kante), mjerni i kontrolni instrumenti, oprema za obradu zemljišta. Povećanja u iznosu 5.066 KM odnose se na nabavljena stalna sredstva (računari i mobiteli), a smanjenje od 27.934 KM na obračunatu amortizaciju.

Transportna sredstva (162.588 KM) odnose se na: transportna sredstva za obavljanje djelatnosti, putnička i teretna vozila, priključna vozila i autobus. Tijekom godine izvršena je nabava korištenog namjenskog teretnog vozila u vrijednosti 29.500 KM. Na prijedlog popisne komisije direktor Društva je donio odluku o rashodovanju vozila koje nije u funkciji (nabavne i otpisane vrijednosti od 29.556 KM). Izvršeno je rashodovanje i isknjižavanje tog sredstva iz poslovnih knjiga, iako nije osigurana vjerodostojna knjigovodstvena dokumentacija kojom se potvrđuje da Društvo ne raspolaže tim sredstvom, odnosno da je izvršeno njegovo otuđenje ili uništenje.

Preporuka:

- *isknjižavanje stalnog sredstva iz poslovnih knjiga vršiti na temelju vjerodostojnog knjigovodstvenog dokumenta, nakon njegovog otuđenja ili uništenja.*

Amortizacija stalnih sredstava vrši se primjenom godišnjih amortizacionih stopa koje proističu iz procijenjenog vijeka trajanja stalnog sredstva.

7.2.2 Tekuća sredstva

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilance iskazane su sljedeće zalihe:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
ZALIHE	51.522	38.399
Zalihe goriva i maziva	17.099	8.716
Zalihe soli za ceste	4.625	0
Autogume na zalihi	40.997	35.964
Sitan inventar na zalihi	16.510	17.698
Ispravka vrijednosti autoguma	(20.498)	(17.982)
Ispravka vrijednosti sitnog inventara	(8.255)	(8.849)
Dati avansi	1.044	2.852

Zalihe se početno se vrednuju po trošku nabavke. Trošak nabave uključuje fakturnu vrijednost uvećanu za zavisne troškove nabavke koji su nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju.

Društvo primjenjuje metodu 50% otpisa autoguma i sitnog inventara prilikom stavljanja u upotrebu.

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Na datum bilance, u financijskim izvješćima iskazana su sljedeća novčana sredstva:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.518.210	1.015.561
Transakcijski računi – domaća valuta	1.518.103	1.015.559
Blagajna	107	2

Društvo ima otvoren jedan transakcijski račun kod Raiffeisen banke d.d., koji je ujedno i glavni račun na kojem se obavljaju sve novčane transakcije.

Putem blagajne vrši gotovinske transakcije sukladno Pravilniku o blagajničkom poslovanju iz 2016. godine.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilance u financijskim izvješćima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Kratkoročna potraživanja	1.761.034	1.330.949
Kupci u zemlji	1.807.597	1.455.939
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(46.575)	(124.990)
Druga kratkoročna potraživanja	12	-

Potraživanja od kupaca iskazana su u neto iznosu od 1.761.022 KM (ukupno potraživanje 1.807.597 KM i ispravka vrijednosti 46.575 KM) i odnose se na potraživanja po osnovu izvršenih usluga održavanja i uređenja javnih površina i sukladno Programu obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje.

Najznačajnija potraživanja su od Grada Mostara (1.703.386 KM), koja su do kraja siječnja 2021. godine u cijelosti naplaćena. Iskazana su potraživanja od JP „Komos“ d.d. Mostar u neto iznosu od 56.160 KM (ukupno potraživanje 97.240 KM i ispravka vrijednosti 41.080 KM) po osnovu neizmirenih računa za usluge iznajmljivanja opreme. Društvo vodi ročnu strukturu potraživanja, a potraživanja od Grada Mostara su usuglašena slanjem izvoda otvorenih stavki.

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u iznosu od 46.575 KM i odnosi se na usklađivanje vrijednosti kupaca za tekuću godinu.

7.2.3 Kapital

Na datum bilance iskazan je kapital sa slijedećom strukturom:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KAPITAL	1.821.563	1.579.260
Temeljni kapital	10.000	10.000
Zakonske rezerve	123.164	123.164
Neraspoređena dobit ranijih godina	1.446.096	1.098.497
Neraspoređena dobit izvještajne godine	242.303	347.599

Temeljni kapital iskazan je u iznosu od 10.000 KM u 100% vlasništvu Grada Mostara, koji je upisan u sudski registar u istovjetnom iznosu.

Zakonske rezerve u iznosu od 123.164 KM formirane su raspodjelom dobiti za 2008. godinu. Nadzorni odbor je donio u lipnju 2009. godine Odluku o raspodjeli dobiti po kojoj je 50% (121.130 KM) raspoređeno na zakonske rezerve.

Neraspoređena dobit izvještajne godine iznosi 242.303 KM i manja je za 105.296 KM u odnosu na prethodnu godinu.

7.2.4 Dugoročna razgraničenja

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 6.985 KM i odnose se na odgođeni prihod po osnovu doniranog stalnog sredstva (korpe za otpatke) Grada Mostara.

Revizijom je utvrđeno da Društvo ima još 20 doniranih stalnih sredstava (kontejneri, plastične kante i transportna sredstva) neto knjigovodstvene vrijednosti od 25.530 KM, za koja nije osigurana posebna evidencija i praćenje za svaku primljenu donaciju posebno u dijelu priznavanja prihoda po obračunatoj amortizaciji za donirana sredstva. Pravilnikom o računovodstvenim politikama je definirano da se državne potpore povezane sa sredstvima priznaju u prihod u razdoblju u kojem se može povezati sa odgovarajućim rashodima.

Društvo nije, sukladno MRS-u 20 – Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći, osiguralo kompletno praćenje za svaku primljenu donaciju posebno, niti je utvrdilo iznos preostalog dijela sredstava za koja će izvršiti sučeljavanje prihoda i rashoda.

Preporuka:

- *odgođene prihode po osnovu donacije za stalna sredstva priznavati u ostalu dobit na sistemskom osnovu tokom korisnog vijeka trajanja imovine, kako je to propisano MRS-om 20 – Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći.*

7.2.5 Obveze

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su sljedeće obveze:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
OBVEZE I RAZGRANIČENJA	1.778.152	1.111.449
Kratkoročne obveze	1.776.142	1.111.449
Obveze iz poslovanja	1.630.018	959.695
Obveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih	55.982	67.148
Druge obveze	3.235	5.047
Obveze za PDV	74.522	56.933
Obveze za ostale poreze i dažbine	12.385	22.626
Unaprijed obračunati troškovi perioda	2.010	0

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su obveze i razgraničenja u iznosu od 1.778.152 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 666.703 KM ili 59,9%. Najznačajnije povećanje odnosi se na povećanje obveza prema dobavljačima (669.569 KM) što je povećanje za 69,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu od 1.776.142 KM i odnose se na obveze prema dobavljačima, obveze po osnovu plaća, naknada plaća i ostalih primanja zaposlenih, obveze za PDV i ostale obveze.

Obveze iz poslovanja se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu od 1.629.264 KM od kojih su najznačajniji: JP „Komos“ d.d. (411.416 KM), „Euro-Vig“ d.o.o. (374.942 KM), „HP Investing“ d.o.o. (199.088 KM), JP „Parkovi“ p.o. (148.097 KM), „Konherc“ d.o.o. (111.053 KM), „Almos trade“ d.o.o. (100.249 KM), te ostali dobavljači (284.418 KM).

Tijekom godine najveći promet ostvaren je sa dobavljačima JP „Komos“ d.o.o. (875.696 KM), JP „Parkovi“ p.o. (778.692 KM), „HP Investing“ (1.350.607 KM), „Almos trade“ (396.462 KM), „Eurovig“ (972.000 KM). Pojedinačne stavke obveza prema dobavljačima su usuglašene slanjem izvoda otvorenih stavki, čime su potvrđene obveze prema dobavljačima. Obveze su izmirene u 2021. godini nakon naplaćenih potraživanja od Grada Mostara.

Obveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih (55.982 KM) odnose se na tekuće obveze za prosinac.

Obveze za PDV (74.522 KM) odnose se na tekuće obveze po PDV prijavi za prosinac.

Ostale obveze za poreze i dažbine i ostale obaveze (15.620 KM) odnose se na: obveze za porez na dobit u iznosu od 11.549 KM i ostale obveze od 4.071 KM (članarina vanjskotrgovinskoj komori, naknada za rehabilitaciju invalidnih osoba i drugo).

7.2.6 Popis sredstava i obveza

Odlukom direktora društva od 28. 12. 2020. godine, formirana je komisija za popis stalnih materijalnih sredstava, tekućih sredstava, dugoročnih i kratkoročnih obveza. Komisija je sačinila 25. 2. 2021. godine Izvješće o popisu sa priložima: popisne liste materijalnih sredstava i sitnog inventara u upotrebi, pregled potraživanja i obveza, te popisnu listu novca na računu i u blagajni.

Komisija je dala prijedlog za rashodovanje stalnog sredstva koje nije u upotrebi (nabavne i otpisane vrijednosti od 29.555,85 KM), otpis sitnog inventara (3.305,54 KM) i autoguma (4.743 KM), na osnovu kojih je direktor društva donio odluke o otpisu. Komisija nije dala prijedlog za dalje postupanje sa sredstvom koje se rashoduje, niti je dala prijedlog da se poduzmu aktivnosti na prodaji, uništenju, dodjeli i drugo.

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici od 537.215 KM i ukupne novčane isplate od 34.566 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu 502.649 KM. Izvješće o novčanom tijeku sačinjeno je sukladno Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva.

7.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvješću o promjenama na kapitalu za tekuću godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha. Izvješće je sačinjeno sukladno Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva.

7.5 BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilješke uz finansijska izvješća sastavljene su sukladno zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvješća i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

8. JAVNE NABAVE

Uprava Društva donijela je Plan javnih nabava za tekuću godinu, kojim su planirane nabave u ukupnom iznosu od 6.264.000 KM, i to: 20 nabava roba i usluga putem otvorenog postupka u vrijednosti od 5.890.000 KM, pet konkurentskih postupaka za robe i usluge u vrijednosti od 332.000 KM i sedam nabava roba i usluga putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 42.000 KM. Nabave stalnih sredstava planirane su u ukupnom iznosu od 1.175.000 KM, a nabave kojima je predviđeno zaključivanje okvirnog sporazuma na dvije godine u iznosu od 935.000 KM. U primjeni je Pravilnik o javnim nabavama donesen u veljači 2015. godine.

Prema prezentiranim podacima, tijekom godine provedeno je 29 postupaka nabava roba i usluga i zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti od 3.548.253 KM, i to: 12 nabava putem otvorenog postupka (3.352.479 KM), jedna nabava putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja (127.606 KM), jedna nabava putem konkurentskog postupka (11.464 KM) i 15 nabava putem direktnih sporazuma (56.704 KM).

Revidirali smo devet postupaka i procedura dodjele ugovora ukupne vrijednosti od 3.078.679 KM. Od provedenih procedura javnih nabava, najznačajniji se odnose na nabavu asfalta od dobavljača „HP Investing“ d.o.o. (1.429.650 KM), nabavu usluga građevinskih radova od dva ponuđača „Euro-vig“ d.o.o. i „Konherc“ d.o.o. (800.000 KM), nabavu dodatnih i nepredviđenih građevinskih radova (127.606 KM), nabavu materijala za javnu rasvjetu od dobavljača „Dema S“ d.o.o. (298.040 KM).

Provedenom revizijom utvrdili smo sljedeće:

Za izvođenje građevinskih radova Društvo je provelo otvoreni postupak i zaključilo Okvirni sporazum br. 01-51-288-1/20 od 9. 4. 2020. godine na razdoblje od 12 mjeseci sa dva ponuđača: „Euro-vig“ d.o.o. i „Konherc“ d.o.o. u vrijednosti od 800.000 KM bez PDV-a (936.000 KM sa PDV-om). Prema sporazumu, Društvo je dodjeljivalo pojedinačne ugovore prvom najpovoljnijem ponuđaču, a u slučaju da on nije u mogućnosti izvesti radove, dodjeljivao je drugorangiranom. Temeljem ugovora izvedeni su radovi i ispostavljeni računi, uz priloženi pregled izvedenih količina radova odobrenih od nadzornog organa i cijena iz Ponude. Pored toga, Odlukama Grada Mostara, iz rujna 2020. godine, zaduženo je Društvo da izvrši radove na sanaciji klizišta i terena ugroženog bujičnim vodama na lokalitetu Blagaja (160.000 KM), koji nisu predviđeni Okvirnim sporazumom. Proveden je pregovarački postupak bez objave obavještenja i zaključen ugovor sa firmom „Euro-vig“ d.o.o., u vrijednosti od 127.604 KM, za izvođenje viškova i nepredviđenih radova. Zapisnikom o radu komisije konstatirano je da nepredviđeni radovi nisu uključeni u osnovni ugovor i ne mogu se odvojiti od osnovnog ugovora (okvirnog sporazuma). Međutim, **nisu ispunjeni uvjeti propisani**

člankom 24. Zakona o javnim nabavama, jer se radi o novim radovima koji nisu vezani za izvršenje radova predviđenih Okvirnim sporazumom. S obzirom na to da su Odlukama Grada ovi radovi dodijeljeni Društvu u rujnu 2020. godine, nisu ni mogli biti sastavni dio Okvirnog sporazuma, niti su funkcionalno vezani za druge radove koje je Društvo izvršilo, zbog čega ne možemo potvrditi opravdanost provođenja pregovaračkog postupka bez objave obavještenja. Ostvaren je promet sa firmom „Euro-vig“ d.o.o. u ukupnom iznosu od 830.769 KM (bez PDV-a) i „Konherc“ d.o.o. u iznosu od 94.917 KM (bez PDV-a), što ukupno iznosi 925.686 KM (bez PDV-a).

Utvdili smo da Društvo izvodi radove po lokalitetima i temeljem pojedinačnih Odluka Grada Mostara. Predmjer i predračun pojedinačnih radova nije usuglašen sa obrascem iz cijene ponude jer tenderska dokumentacija ne sadrži količinske specifikacije za opis posla ili zadatke za usluge i radove koje su se stvarno izvršile, već sadrži uopćene građevinske radove, što nije sukladno članku 53. Zakona o javnim nabavama. Naime, opis i cijene izvršenih radova ne odgovaraju opisima i cijenama iz usvojenih ponuda.

Tako na primjer, za radove na uređenju pomoćnog objekta MZ Potoci izvršeni su radovi koji nisu predviđeni obrascem ponuda a odnose se na: montaža krovne čelične konstrukcije u iznosu 18.915 KM, nasipanje granuliranog pijeska u vrijednosti 5.740 KM, molersko - farbarski radovi u iznosu 3.276 KM, demontažni radovi i rušenja u vrijednosti 5.842 KM. Nije nam prezentiran obrazac za praćenje realizacije Ugovora/okvirnog sporazuma u Društvu, kako je predviđeno člankom 31. Pravilnika o javnim nabavkama. **Zbog toga, nabave građevinskih radova nisu izvršene sukladno potpisanom okvirnom sporazumu, niti su izvršeni predviđeni radovi (zemljani, betonski, armirački). Iz ovog proizlazi da tenderska dokumentacija nije sačinjena sukladno članku 53. Zakona o javnim nabavama. Društvo nije pratilo realizaciju Ugovora/okvirnog sporazuma, kako je predviđeno člankom 31. Pravilnika o javnim nabavama. Nije uspostavljen adekvatan nadzor i kontrola praćenja realizacije ugovora. Nisu ispunjeni uvjeti propisani člankom 24. Zakona o javnim nabavama, kod provođenja pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za dodatne građevinske radove. Kod ostalih revidiranih postupaka nisu uočene značajne nepravilnosti.**

Za usluge održavanja horizontalne signalizacije Društvo nije provelo postupak javne nabave, niti je sa Gradom Mostarom zaključen ugovor za obavljanje tih poslova. Međutim, Grad Mostar je davao hitne naloge za izradu horizontalne saobraćajne signalizacije, za koje je Društvo angažiralo dobavljača „Colorex“ d.o.o. Mostar. **Tijekom revidirane godine navedeni dobavljač izvršio je usluge u vrijednosti od 175.463 KM bez prethodno provedenog postupka javne nabave i zaključenog ugovora, što nije sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.**

Na temelju navedenog zaključili smo da Društvo nije provodilo nabave sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama, niti je tenderska dokumentacija pripremljena na način predviđen člankom 53. Zakona. Za izvođenje građevinskih radova nije uspostavljena adekvatna kontrola nad realizacijom ugovora u dijelu predviđenih količina i cijena. Nisu ispunjeni uvjeti propisani člankom 24. Zakona o javnim nabavama, kod provođenja pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za dodatne građevinske radove. Za usluge održavanja horizontalne signalizacije u vrijednosti od 175.463 KM Društvo nije provelo postupak javne nabave.

Preporuka:

- *nabave usluga i radova vršiti sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama, a tendersku dokumentaciju pripremati na način predviđen člankom 53. Zakona.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Društvo je 12. 7. 2021. godine dostavilo komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj financijskoj reviziji za 2020. godinu. U njemu su navedena neslaganja na nalaze koji se odnose na: iskazivanje prihoda od prodaje učinaka, provedene postupke javnih nabava, sačinjavanje godišnjih i trogodišnjih poslovnih planova, obračun plaća, ustupanje dijela poslova zajedničke komunalne djelatnosti, usklađivanje internih akata, neophodnost uspostavljanja organa upravljanja i efikasnost obavljanja komunalnih usluga, troškove goriva, angažiranje osoba po ugovoru o djelu, isknjižavanje stalnih sredstava iz poslovnih knjiga i odgođene prihode po osnovu donacija.

U Izvješće su inkorporirana obrazloženja sa dodatno dostavljenom dokumentacijom vezano za provedeni pregovarački postupak bez objave obavještenja.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvješću, za što dajemo sljedeća obrazloženja:

- Društvo je dužno priznavati prihode na temelju nastanka događaja i u razdoblju u kojem su učinci nastali sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i točki C.17. Konceptualnog okvira za financijsko izvještavanje, zbog čega ne možemo prihvatiti obrazloženje da nije postupljeno sukladno propisima, jer nisu osigurana sredstva u Proračunu Grada. Iskazani prihodi, koji se odnose na ranije razdoblje, utjecali su na dano mišljenje zbog prirode nepravilnosti i iznad su utvrđenog praga materijalnosti,
- Društvo je dužno donijeti godišnje i trogodišnje poslovne planove koji će se zasnivati na Programu obavljanja komunalnih djelatnosti i proračunu Grada Mostara i koji će predstavljati temelj za izvršenje poslovnih aktivnosti, a u slučaju potrebe planove revidirati i usuglasiti radi prilagođavanja sukladno Zakonu o javnim poduzećima u FBiH,
- Društvo je dužno obračun plaća i naknada vršiti sukladno internim aktima, što nije činilo, jer kod pojedinih ugovora nisu utvrđeni koeficijenti složenosti prema grupama složenosti sukladno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i Pravilniku o plaćama i drugim ličnim primanjima. Obračun i isplata dodataka na plaću nije predviđen internim aktom, niti je postojala odgovarajuća dokumentaciona osnova,
- Društvo je u ranijem razdoblju uz pismenu suglasnost Grada Mostara ustupalo dio poslova zajedničke komunalne djelatnosti gospodarskim društvima „Parkovi“ p.o. Mostar i „Komos“ d.d. Mostar, dok je za revidiranu godinu bez pismene suglasnosti Grada ustupalo ove poslove, što nije sukladno Odluci o obavljanju komunalnih djelatnosti,
- Nije donesen interni akt o kontroli i utrošku goriva, nego je samo dostavljen opis procesa, a dostavljeni pregled utroška goriva za 2020. godinu se razlikuje u količini goriva u odnosu na prezentiranu dokumentaciju tijekom revizije,
- angažiranje osoba po ugovoru o djelu odnosilo se na održavanje dijela puta, zelenih površina i javne rasvjete, te obrazloženje da je osnovni razlog angažiranja stanje pandemije i potrebe za dodatnim angažiranjem radne snage na poslovima dezinfekcije, pranja ulica, pojačanog čišćenja i drugo, nije prihvaćeno, jer ugovori nisu zaključeni za te poslove,
- obrazloženje vezano za isknjižavanje stalnog sredstva nije prihvaćeno, jer stalno sredstvo nije prodano i još uvijek se nalazi u krugu firme, čime je potvrđeno da nije trebalo izvršiti isknjižavanje tog sredstva iz poslovnih knjiga,
- Društvo je za odgođene prihode po osnovu donacija dalo obrazloženje da su se pripadajući iznosi amortizacije knjižili na odgođene prihode, što ne možemo prihvatiti jer su utvrđena odstupanja neto vrijednosti doniranih stalnih sredstava (25.530 KM) i odgođenog prihoda po tom osnovu (6.985 KM),
- Za nabavu usluga održavanja horizontalne signalizacije potrebno je provesti proceduru sukladno Zakonu o javnim nabavama, te obrazloženje da je Društvo postupalo sukladno mogućnostima ne možemo prihvatiti.

Društvo je konstatiralo da je u tijeku izrada i usklađivanje internih akata, kao i imenovanje organa Društva koji će usvojiti te akte i stvoriti pretpostavke za njihovu implementaciju i odvijanje komunalne djelatnosti sukladno propisima.

**Koordinatorica Sektora
za finansijsku reviziju**

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Katica Galić – voditeljica tima

Edin Branković – član tima

Adisa Šahović – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravne osobe: Javno poduzeće „Komunalno“ d.o.o. Mostar			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	6.139.519	5.462.926
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	6.026.252	5.212.997
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	113.267	249.929
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	5.972.066	4.976.368
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	2.218.640	1.689.291
3	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	687.985	787.413
4	Troškovi proizvodnih usluga	2.893.368	2.318.856
5	Amortizacija	92.845	96.917
6	Troškovi rezerviranja	0	0
7	Nematerijalni troškovi	79.228	83.891
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	167.453	486.558
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	0
	FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Financijski prihodi (od 1 do 6)	0	0
1	Financijski prihodi od povezanih pravnih osoba	0	0
2	Prihodi od kamata	0	0
3	Pozitivne kursne razlike	0	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od sudjelovanja u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali financijski prihodi	0	0
V	Financijski rashodi (od 1 do 5)	36	0
1	Financijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim osobama	0	0
2	Rashodi kamata	36	0
3	Negativne kursne razlike	0	0
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali financijski rashodi	0	0
VI	Dobit od financijskih aktivnosti (IV-V)	0	0
	Gubitak od financijske aktivnosti (V-IV)	36	0
VII	Dobit od redovite aktivnosti (III-VI) > 0	167.417	486.558
VIII	Gubitak od redovite aktivnosti (III-VI) < 0	0	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	146.609	27.513
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicijskih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	0	0
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	123.040	27.282
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	0	0
9	Otpis obveza, ukinuta rezerviranja i ostali prihodi	23.569	231
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	44.762	127.824
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	0	7.714
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicijskih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje sudjelovanja u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	0	0
6	Manjkovi	0	0
7	Rashodi na osnovu zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi na temelju ispravaka vrijednosti i otpisa potraživanja	44.625	119.760
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	137	350
XI	Dobit na temelju ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	101.847	0
XII	Gubitak na temelju ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	0	100.311
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi na osnovu usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	0
1*	Prihodi na osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	0	0
2*	Rashodi na osnovu promjena računovodstvenih politika i ispravaka neznačajnih grešaka iz ranijih razdoblja	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	269.264	386.247
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi razdoblja	26.961	38.648
2**	Odloženi porezni rashodi razdoblja		
3**	Odloženi porezni prihodi razdoblja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	242.303	347.599
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	0	0
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	0	0
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	0	0
XXI	Neto dobit razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	242.303	347.599
XXII	Neto gubitak razdoblja (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK		
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
XXIII	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
XXIV	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	242.303	347.599
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit razdoblja (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0		
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXI ili XXII)	242.303	347.599
	a) vlasnicima matice		
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Neto dobit/gubitak razdoblja prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	0	0
	a) vlasnicima matice		
	b) vlasnicima manjinskih interesa		
	Zarada po dionici:		
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:		
	- na bazi sati rada	28	35
	- na bazi stanja krajem mjeseca	28	35

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

Ravnatelj
Esad Pobrić

Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine					
Naziv pravne osobe: Javno poduzeće „Komunalno“ d.o.o. Mostar					
1	2	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	917.797	641.863	275.934	334.213
1	Nematerijalna sredstva	0	0	0	0
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	917.797	641.863	275.934	334.213
3	Investicijske nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	0	0	0	0
6	Dugoročni financijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	3.406.095	75.329	3.330.766	2.384.910
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	80.276	28.754	51.522	38.400
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	3.325.819	46.575	3.279.244	2.346.510
	D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	0	0	0	0
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0	0
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	4.323.892	717.192	3.606.700	2.719.123
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna aktiva	0	0	0	0
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	4.323.892	717.192	3.606.700	2.719.123
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)			1.821.563	1.579.260
1	Osnovni kapital			10.000	10.000
2	Upisani neuplaćeni kapital			0	0
3	Emisiona premija			0	0
4	Rezerve			123.164	123.164
5	Revalorizacijske rezerve			0	0
6	Nerealizirani dobici			0	0
7	Nerealizirani gubici			0	0
8	Neraspoređena dobit			1.688.399	1.446.096
9	Gubitak do visine kapitala			0	0
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli			0	0
	B) DUGOROČNA REZERVIRANJA			6.985	28.414
	C) DUGOROČNE OBVEZE			0	0
	D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			0	0
	E) KRATKOROČNE OBVEZE (od 1 do 8)			1.776.142	1.111.449
1	Kratkoročne financijske obveze			2.044	1.054
2	Obveze iz poslovanja			1.630.018	959.695
3	Obveze iz specifičnih poslova			0	0
4	Obveze na temelju plaća, naknada i ostalih primanja uposlenih			55.982	67.148
5	Druge obveze			1.191	3.993
6	Obveze za PDV			74.22	56.933
7	Obveze za ostale poreze i druge dažbine			836	951
8	Obveze za porez na dobit			11.549	21.675
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			2.010	0
	G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE			0	0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			3.606.700	2.719.123
	II) Izvanbilančna evidencija – izvanbilančna pasiva			0	0
	UKUPNO PASIVA (I+II)			3.606.700	2.719.123

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

Ravnatelj
Esad Pobrić

Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda)				
Naziv pravne osobe: Javno poduzeće „Komunalno“ d.o.o. Mostar				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za razdoblje		242.303	347.599
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	0	0
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	92.845	96.917
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	0	0
6	Usklađenja na temelju dugoročnih financijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizirani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	0	7.714
9	Ukupno (od 2 do 8)		92.845	104.631
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	(13.122)	4.308
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	(430.073)	(225.673)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	(12)	7.179
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	0	0
14	Povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima	+ (-)	669.569	143.371
15	Povećanje (smanjenje) drugih obveza	+ (-)	(24.295)	15.612
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	0	0
17	Ukupno (od 10 do 16)		202.067	(55.203)
18	Neto gotovinski tijek od poslovnih aktivnosti (1+–9+–17)		537.215	397.027
B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Priljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		0	0
20	Priljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	+	0	0
21	Priljevi na temelju prodaje dionica i udjela		0	0
22	Priljevi na temelju prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Priljevi na temelju kamata	+	0	0
24	Priljevi od dividendi i sudjelovanju u dobiti	+	0	0
25	Priljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	+	0	0
26	Odljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		(34.566)	(136.264)
27	Odljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	-	0	0
28	Odljevi na temelju kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odljevi na temelju kupovine stalnih sredstava	-	(34.556)	(136.264)
30	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		(34.566)	(136.264)
C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Priljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (od 34 do 37)		0	0
34	Priljevi na temelju povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Priljevi na temelju dugoročnih kredita	+	0	0
36	Priljevi na temelju kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Priljevi i na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	+	0	0
38	Odljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (od 39 do 44)		0	0
39	Odljevi na temelju otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odljevi na temelju dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odljevi na temelju kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odljevi na temelju financijskog lizinga	-	0	0
43	Odljevi na temelju isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	-	0	0
45	Neto priljev gotovine iz financijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odljev gotovine iz financijskih aktivnosti (38-33)		0	0
47	D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (18+31+45)		537.215	397.027
48	E. UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (18+32+46)		34.566	136.264
49	F. NETO PRILJEV GOTOVINE (47-48)		502.649	260.763
50	G. NETO ODLJEV GOTOVINE (48-47)		0	0

51	H. Gotovina na početku izvještajnog razdoblja		1.015.561	754.798
52	I. Pozitivne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog razdoblja (51+49-50+52-53)		1.518.210	1.015.561

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

**Ravnatelj
Esad Pobrić**

Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2020. godine
Naziv pravne osobe: Javno poduzeće „Komunalno“ d.o.o. Mostar

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizirani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2018. god.	10.000	0	0	123.164	1.098.497	1.231.661	0	1.231.661
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (1 ± 2 ± 3)	10.000	0	0	123.164	1.098.497	1.231.661	0	1.231.661
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizirani dob./gub. po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	347.599	347.599	0	347.599
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	0	0	0	0
10. Objavljene dividende i dr. oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2019. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	10.000	0	0	123.164	1.446.096	1.579.260	0	1.579.260
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravaka grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovno iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (12 ± 13 ± 14)	10.000	0	0	123.164	1.446.096	1.579.260	0	1.579.260
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
17. Nerealizirani dob./gub. po osnovu fin. sred. raspol. za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u drugu valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilanci uspjeha	0	0	0	0	242.303	242.303	0	242.303
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i dr. oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2020. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	10.000	0	0	123.164	1.688.399	1.821.563	0	1.821.563

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

**Ravnatelj
Esad Pobrić**